

SENATU INTERNACIONALNOM FAKULTETU U NOVOM PAZARU

Komisija za ocjenu doktorske disertacije na temu „**Sociološki aspekti skulpture u kontekstu urbane vizuelizacije**“ doktorata M-r. Valentine Karanfilove –Stevanovske , formirana odlukom Senata Internacionalnog Univerziteta u Novom Pazaru .

Nakon uvida u doktorsku disertaciju , te detaljne analize i ocjene iste , Komisija u dole navdenom sastavu podnosi : Izvještaj o disertaciji sa prijedlogom

IZVJEŠTAJ

O izrađenoj doktorskoj disertaciji M-r. Valentine Karanfilove –Stevanovske

1. Biografija

Valentina Karanfilova-Stevanovska je rođena 1969 godine u Skoplju. Diplomala je na Fakultetu likovnih umjetnosti ,odsjek skulptura u Skoplju 2004 godine. Magistrirala je na istom fakultetu iz oblasti skulpture, 2008 godine. Trenutno je doktorskim studijama na Internacionalnom Univerzitetu u Novom Pazaru.Radi kao docent na Fakultetu likovnih umetnosti u Skoplju. Član je Udruženja likovnih umjetnika Makedonije od 2004 godine

Samostalne izložbi:

- 2006 GTC ,Skopje, Makedonija;
- 2008 Izložbeni prostor Boris Trajkovski, obilježavanje 60. godišnjice progona djece izbjeglica iz Egejske Makedonije, Skopje, Makedonija;
- 2008, Kulturno informativni centar, Skopje, Makedonija;
- 2015 Most, Kulturno informativni centar, Skopje, Makedonija;
- 2015 Kulturni centar, Bihać, Bosna i Hercegovina;
- 2015 Likovni salon, Veles, Makedonija;
- 2015 Dom kulture, Delčevo, Makedonija;
- 2015 Galerija „Roman Petrović“, Sarajevo, Bosna i Hercegovina;
- 2015 Dom kulture, Kočani, Makedonija;
- 2016 Muzej u Prijepolju, Prijepolje, Srbija;
- 2016 Galerija “Spirala”, Priboj, Srbija;
- 2016 Galerija “Borko Layeski”, Prilep, Makedonija;
- 2017 Likovni salon, Veles, Makedonija;

Grupne izložbe:

- 2004 „ Moja poruke” Muzej grada Skoplja, Skoplje, Makedonija;
- 2004 DLUM , Muzej grada Skoplja, Skoplje, Makedonija;
- 2005 “Stroga zabranjeno# , Muzej grada Skoplja, Skoplje, Makedonija;
- 2006 DLUM, Muzej grada Skoplja, Skoplje, Makedonija;
- 2009 “Mali format”, Kulturno informativni centar, Skoplje, Makedonija;
- 2010 “Zagorchanska susreti”, Mala stanica, Skoplje, Makedonija;
- 2012 Prva izložba u Porti Makedonija, Skoplje, Makedonija;
- 2012 Izložba u sklopu Bjele noći, Skoplje, Makedonija;
- 2012 Prvi samit u Ohridu, Makedonija 2025
- 2013 DLUM, Eksperimentalni crtež, Skoplje, Makedonija;
- 2013 DLUM, Miniartura, Galerija Tutunseke banke, Skoplje, Makedonija;

- 2014 Međunarodna izložba Turska – Makedonija, Bridge, KIC, Skoplje, Makedonija;
- 2014 Likovna galerija, Veles, Makedonija;
- 2014 Dom culture, Kavadarci, Makedonija;
- 2014 Dom culture, Negotino, Makedonija;
- 2015 Godišnja izložba DLUM, Mala stanica, Skoplje, Makedonija;
- 2015 Izložba za decu centra DUGA, Bihać, Bosna i Hercegovina;

Monumentalni radovi:

- Konjanik "Aleksandar Makedonski" sa pratećim skulpturama i Fontana, trg "Makedonija" u Skoplju, Makedonija;
- Konjanik "Filip II", Gazi Baba, Skopje, Makedonija;
- Fontana, Gazi Baba, Skoplje, Makedonija;
- Porta "Makedonija", Skoplje, Makedonija
- Spomenik "Filip II" sa pratećim skulpturama i fontanu trga "Filip II", Skopje, Makedonija;
- Fontana "Majke Makedonije" trg "Filip II", Skopje, Makedonija;
- Dvije fontane , trg "Filip II", Skoplje, Makedonija;
- Sedam ljudske figure na mostu “Oko”, Skopje, Makedonija;
- Dvije Skulpture "Lavovi" na ulazu u Stari teatar, Skopje, Makedonija;
- Spomenik "Hristo Tatrchev", Skoplje, Makedonija;
- Reljef na timpanon, Arheološki muzej, Skoplje, Makedonija;
- Četiri skulpture na fasadi zgrade MNR-Skoplje, Makedonija
- Spomenik "Sv. Lidija ", Skoplje, Makedonija;
- Konjička skulptura "Nikola Petrov Rusinski", Skoplje, Makedonija;
- Spomenik "Aleksandar Makedonski" OŠ "Alexander Makedonija", Skoplje, Makedonija;
- Konjička skulptura "Boris Sarafov", Skoplje, Makedonija;
- Četiri skulptura na fasadi zgrade AEK, Skoplje, Makedonija;
- Deset skulptura na fasadi zgrade Ministarstva prometa i komunikacija, Skoplje, Makedonija;
- Reljeri namenjeni zgradi Fakulteta dramskih umetnosti, Skopje, Makedonija;
- Spomenik Holokausta Jevreja u Makedoniji, Muzej Holokausta Jevreja, Skopje, Makedonija;

- Skulptura "Sv. Ilija", dve prateća skulpture i reljefe na fasadi zgrade ELEM, Skopje, Makedonija;
- Spomenik "Djeca izbjeglice iz egejske Makedonije", Skopje, Makedonija;

Projekti u toku:

- Fontana "Majka Tereza", dizajniran za trg "Makedonija", Skopje, Makedonija;
- Šesnaest skulptura i reljefi namenjeni fasadi zgrade PUIK, Skopje, Makedonija;

Dobitnik je nekoliko nagrada.

2. Struktura i obelježja disertacije

Doktorska disertacija pod nazivom "Sociološki aspekti skulpture u kontekstu urbane vizuelizacije" kandidata M-ra Valentine Karanfilove –Stevanovske struktuirana je na sljedeći način : Sadržaj , Uvod ,gdje na samom početku pod I. Metodologija istraživanja od , Cilj istraživanja , Zadaci istraživanja , Hipoteze istraživanja , Glavna osnovna istraživačka podhipoteza , Istraživačke podhipoteze , Populacija istraživanja , i na kraju Organizacija istraživanja .

U drugom poglavlju :Umjetnost

U okviru drugog podglavlja se analiziraju sljedeća podglavlja : Šta je umjetnost , Umjetnosti filozofija , Estetika i poetika , Muzejska pedagogija , Skulptura i muzika ,Skulptura i fotografija.

U trećem poglavlju : Likovni jezik

U trećem poglavlju se iznosi uvid u sljedeće podcjeline : Šta je likovni jezik , Šta je likovni govor, Likovni elementi i principi.

U četvrtom poglavlju : Psihologija umjetnosti

U ovom poglavlju kandidat je primjerno opisao i objasnio kroz bitne cjeline sljedeća podpoglavlja : Vizuelno mišljenje , Likovno mišljenje , Djelo umjetnika kao komunikacija , Umjetnik i publika , Umjetnik i mašta Opažanje objekata.

Peto poglavlje : Skulptura

U ovom dijelu kandidat je naveo nekoliko podcjelina : Razvoj skulpture , Historija skulpture , Skulptorski elementi , Skulptura kroz historiju .

Šesto poglavlje : Likovne oblasti

U ovom šestom poglavlju kandidat je naveo : Slojevitost i oblikovanje djela , Odnos prema likovnim područjima misli se na likovno područje vajanje , Odnos materijala i oblika – Vajarske tehnike, Vajarski materijali .

U sedmom poglavlju kandidat je ponudio dvije cjeline : Elementi vajarskog djela i Skulptura arhitektura , sama povezanost između arhitekture i skulpture .

U osmom poglavlju kandidat je ponudio samo jednu podcjelinu koja je bitna u samoj doktorskoj disertaciji da povežala historiju skulpture xix –xx vijeka gdje je navela poznata imena tog vremena kao motiv putanja ka vajarskim ostvarenjima kandidata Valentine Karanfilove Stevanovske .

U devetom poglavlju kandidat je naveo dvije podcjeline Makedonska kultura kroz historiju i Makedonska skulptura novijeg vremena

U desetom poglavlju nazvano Državom kandidat je naveo određena podglavlja : Problem historije i historizma u projektu “Skoplje 2014 “ , Geneza monumetalne skulpture , Sociološki aspekti spomenika ,kako i Društvena funkcija spomenika .

U jedanaestom podglavlju projekat “ Skoplje 2014 “ ponuđene su tri podcjeline : Porta Makedonije , Spomenik Aleksandra Makedonskog i Ratnik –Filip II Makedonski na Trgu Filipa –a –II .

I na samom kraju dvanaestom poglavlju kandidat je uradio Interpretaciju rezultata istraživanja, u kojem podglavlju navodi Analizu i konsultacije , Analiza dobijenih rezultata i Analiza tumačenja rezultata intrvjua .

I na samom kraju Zaključna razmatranja , Sažetak , Biografiju , Literaturu , kao i u ovom djelu prezentira nam se galerija vajarskih djela .

3. Predlog informacije o doktorskoj disertaciji

Doktorska disertacija na temu “Sociološki aspekti kulture u kontekstu urbane vizuelizacije “ izložena je na 291 strani kucanih stranica teksta protkano kroz reprodukcije . Rad je jezički, stilski i tehnički oblikovan u skladu sa najsavremenijim postupcima tehnologije i izrade publikacija u oblasti naučnog rada . Kandidat Valentina Karanfilova –Stevanovska na početku je dala jasno sumirane razloge zbog čega je preuzela veliku odgovornost za istraživanje projekta “ Skoplje 2014 “ Imajući u vidu da je sami projekat veoma obiman gdje R.Makedonija stoji iza projekta sa velikim brojem skulptorskih ostvarenja postavljenih u eksterijeru grada Skoplja na više lokacija .Zadatak samog istraživanja “ Sociološki aspekti skulpture u kontekstu urbane vizuelizacije “ fokusirala se konkretno na triju vajarskih ostvarena 1. Porta Makedonije , 2. Spomenik Aleksandara Makedonskog i 3. Ratnik –Filip II Makedonski na Trgu Filipa II .

Imajući u vidu da sami kandidat je autor triju navedenih spomenika a sa druge strane radi sprovodi istraživanje koliko projekat " Soplje 2014 " je opravdan u sadšnjem vremenu makedonske historije , historije makedonske države kao i umjetnička vrjednost zadovoljava kriterijume vajarstkih ostvarenja i same metropole Skoplje i drugih centara u svijetu gdje ima ovakvih ili sličnih državnih projekata . Umjetnička vrjednost triju spomenika su vrhunska vajarstka ostvarenja koja u velikom slučaju su sociološki opravdana na osnovi ispitanika gdje u velikom slučaju opravdavaju i prolaznici i turisti, gdje prolaznici građani Makedonije na osnovi njihovi izjava da Skoplje kao makedonskoj metropolis je trebao ovakav umjetnički poduhvat jer je u interesu Makedonije i očuvanje makedonskog identiteta .

Intervju koji je odrađen kod turista uglavnom projekat "Skoplje 2014 " je opravdan i tri vajarstka ostvarenja umjetnički i sociološki opravdavaju sami sebe sa željom da bi se opet vratili u nekom drugom vremenu .Ovo istraživanje je rađeno u vremenskom razdoblju 2014 -2015 god. i urađeno je intervju sa 250 ispitanika u različitom vremenskom periodu na tri različite lokacije ispred samih spomenika , gdje je kandidat došao do odličnih verodostojnih rezultata ispitanika Makedonije kao i velikih broj ispitanika sa Balkana ,Evrope i Azije .

U skladu sa prethodnim konstatacijama stavovima i ocjenama Komisija zaključuje daje doktorska disertacija pod nazivom " Sociološki aspect skulpture u kontekstu urbane vizuelizacije" kandidata m-ra Valentine Karanfilove –Stevanovske ispunjava sve uslove koji su propisani Zakonom o visokom obrazovanju , pravilima Internacionalnog Uneverziteta u Novom Pazaru i Pravilnikom o sticanju doktorata na Fakultetu Umjetnosti , te sa poebnim zadovoljstvom Internacionalnog Uneverziteta u Novom Pazaru da usvoji Izvještaj i odredi dan javne odbrane .

Komisija :

- 1.Prf .dr . Trajče Blaževski , presjednik komisije ,
2. Prf .dr. Fehim Husković , (mentor), član komisije ,
- 3.Prf .dr . Admir Muratović , član komisije

